

Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida

Document metodològic

Octubre 2019

Introducció

L'IERMB i l'Idescat col·laboren des de l'any 2017 en la construcció d'una font de dades per millorar les estimacions de renda i condicions de vida pels àmbits inframetropolitans de Barcelona¹ a partir de l'Enquesta de Condicions de Vida (ECV). Es tracta de les anomenades *Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida* (EMCV). Aquesta és una operació d'estadística experimental que s'emmarca en l'actuació estadística "Estimació territorial de l'Enquesta de condicions de vida", reconeguda en el Pla Estadístic de Catalunya 2017-2020.

La seva construcció parteix de les dades originals de la ECV per Catalunya, a la qual s'aplica una selecció de casos, una fusió de mostres per anys consecutius, un (re)calibratge atenent a la població metropolitana, i una deflatació de les variables monetàries. A continuació s'explica cadascun d'aquests aspectes.

Els continguts inicials de les EMCV

Els continguts de les EMCV són els mateixos que els de l'ECV, els quals es recullen mitjançant 3 qüestionaris (fitxa de la llar, qüestionari de la llar i qüestionari individual). A la fitxa de la llar es recull la informació sociodemogràfica bàsica de cadascun dels membres de la llar i és respost per la persona informant de la llar.

El qüestionari de la llar el respon la mateixa persona, però en aquest cas, es tracten temes que afecten el conjunt de la llar, com ara característiques generals de l'habitatge, el règim de tinença i els costos associats a l'habitatge, l'equipament de la llar, la situació econòmica de la llar, els ingressos que rep la llar en el seu conjunt i l'autoconsum.

El qüestionari individual el responen tots els membres de la llar de 16 i més anys i recull informació sobre dades demogràfiques bàsiques, l'activitat i l'ocupació, els ingressos individuals, l'estat de salut, l'accés a l'atenció sanitària i la formació. L'única informació no disponible a les EMCV és la referent als mòduls temàtics addicionals que incorpora l'ECV i que van canviant cada any.

¹ Particularment per al municipi de Barcelona i les dues corones metropolitanes, àmbits de referència històrics de l'ECVHP.

Selecció de casos i fusió de mostres

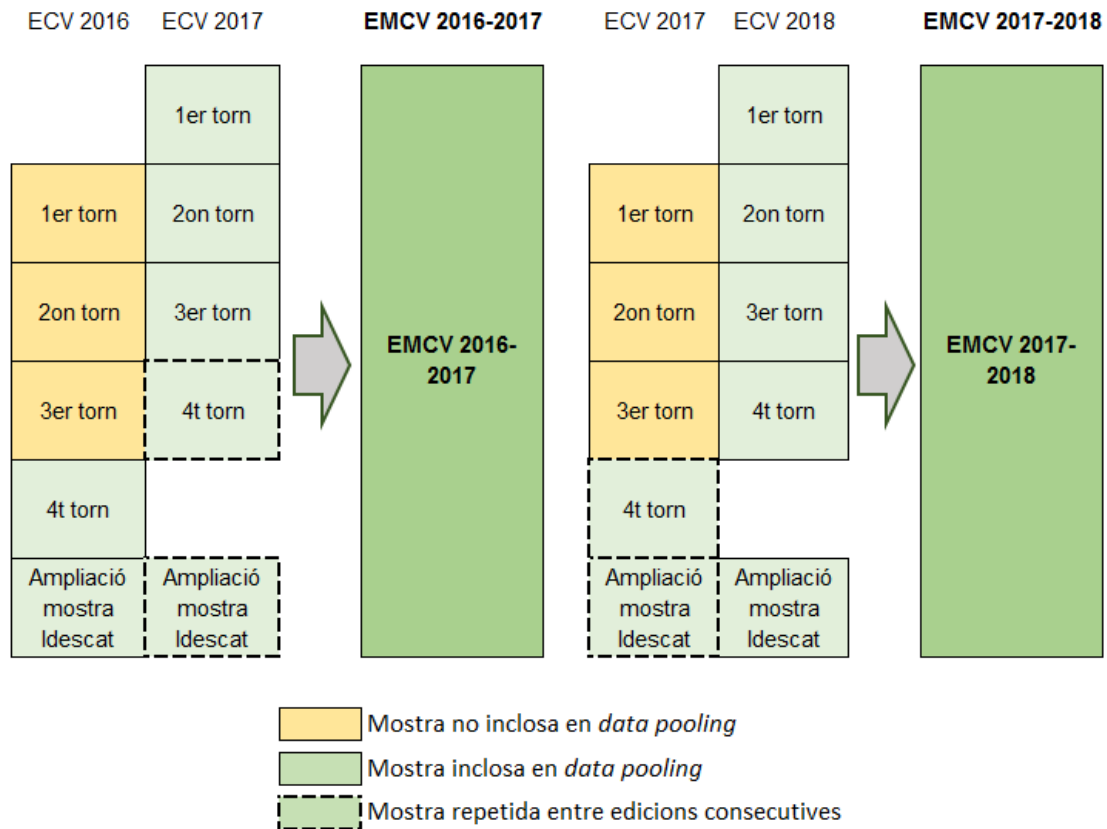
La construcció d'aquesta nova base de dades es realitza amb la fusió de les dades transversals de dues edicions consecutives de l'ECV, incloent l'ampliació de mostra per Catalunya. L'agrupament de mostres (*data pooling*) és un dels mètodes més comuns utilitzats per millorar l'estimació estadística en àmbits territorials petits, particularment quan es tracta d'enquestes amb una periodicitat anual. En l'àmbit de l'EU-SILC, per exemple, aquest mètode s'ha proposat per part de diferents autors per tal d'assolir una major robustesa dels estimadors a NUTS 2 (regions)².

En el cas de les EMCV, la fusió de mostres només es realitza per l'Àmbit Metropolità de Barcelona, territori que comprèn les comarques del Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental. Durant la fusió de les mostres s'eliminen tots els elements longitudinals del disseny panel de l'ECV, és a dir, només formen part de la mostra reconstruïda les llars no repetides i seleccionades aleatòriament.

Aquest mètode es reproduïx anualment per mantenir la periodicitat anual de les dades, de manera que una part de la mostra coincidirà entre dues edicions consecutives, tot i que amb un calibrat diferent (gràfic 1). En aquest sentit, el mètode del *data pooling* permet guanyar profunditat a escala territorial a costa de la concreció a nivell temporal. Cada dues edicions, les mostres es componen d'informació 100% diferent.

² Per més informació vegeu Verma et al. (2009), Lemmi, et al. (2010a), Lemmi, et al., (2010b), Berger i Schaffner (2015).

Gràfic 1. Esquema de la suma de mostres ECV en EMCV

Font: Elaboració pròpia.

Nou calibratge de les dades a escala metropolitana

A partir de les llars incloses en la suma de mostres es reconstrueix el calibratge de les dades introduint principalment dos elements. D'una banda, la "nova" probabilitat de les llars de ser seleccionades i, d'altra banda, una nova estratificació territorial basada en les corones metropolitanes de Barcelona. La resta dels paràmetres de calibratge es mantenen igual que els aplicats per l'INE en l'ECV. La informació poblacional que es fa servir en el nou calibratge prové de dades de les Estimacions de població que realitza Idescat (individus) i de l'EPA (llars). Finalment, el marc poblacional amb què s'ajusta la mostra de les EMCV és la mitjana dels dos anys fusionats.

Deflactació de les variables monetàries

En acabat, també s'aplica a les variables monetàries de la penúltima edició un ajust a partir de l'increment de l'IPC a la província de Barcelona per corregir el possible efecte de la inflació i aconseguir així que les dues anualitats s'expressin amb el mateix valor monetari.

Bibliografia

- Berger, M., Schaffner, S. (2015). "A Note on How to Realize the Full Potential of the EU-SILC Data". *Discussion Paper*, 15-005, p. 1–30.
- Lemmi, A., Verma, V., Betti, G., Neri, L., Gagliardi, F., Tarditi, G., Ferretti, C. (2010a). "Pooled estimates of indicators". *Deliverable*, 19, pp. 1–19).
- Lemmi, A., Verma, V., Betti, G., Neri, L., Gagliardi, F., Tarditi, G., Ferretti, C. (2010b). "Software for the pooled estimators". *Deliverable*, 20) (pp. 1–29).
- Verma, V., Gagliardi, F., Ferretti, C. (2009). "On pooling of data and measures". *SAMPLE project Working Paper*, 84, pp. 1–18).